

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
78 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2018

Наукове видання

Збірник тез доповідей 78 наукової конференції викладачів академії
23 – 27 квітня 2018 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 12 від 24.04.2018 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Волков В.Е., д.т.н., професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Важливо зазначити, що свої висновки М.Д. Кондратьєв ґрунтував на аналізі багатого фактичного матеріалу, причому не лише статистичного характеру. Великою заслугою М.Д. Кондратьєва стало те, що він вийшов за межі суто економічних показників, залучив до аналізу велику кількість історичних фактів, як політичного, так і технічного характеру, що свідчить про енциклопедичність його знань. В теоріях М.Д. Кондратьєва органічно поєднується аналіз соціально-економічного способу виробництва і технологічного.

І хоча сам вчений скромно зазначав, що недостатній період досліджування, який охоплював всього 2,5 цикли, ще не дає можливості однозначно визначити закономірність великих циклів, але подальший розвиток засвідчив правоту М.Д. Кондратьєва. Так, він практично передбачив тривалу кризу 1929-1933 рр. На початку 70 роках ХХ ст. на фазі низхідної хвилі відбулася ще одна з найбільш руйнівних криз.

Подальший розвиток приніс нові підтвердження теорії довгих хвиль. Так, після другої світової війни починається четвертий великий цикл, а на початку ХХІ ст. ми очікуємо початок п'ятого. Всі ці цикли і їхні хвилі мають ті закономірності, про які писав М.Д. Кондратьєв.

На основі проведеного аналізу мало здійснюватися прогнозування основних тенденцій економічного розвитку з метою складання народногосподарських планів. Причому, М.Д. Кондратьєв вважав, що плани майбутнього господарського розвитку повинні базуватися на можливих прогнозах, передбаченнях та враховувати межі цих передбачень.

НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ

**Криницька О.О., к.е.н., ст. викл., Бондар К.С., ас.
Одеська національна академія харчових технологій**

Розвиток інвестиційних процесів нині набуває визначального характеру в агропромисловому виробництві для забезпечення конкурентоспроможності його продукції як на внутрішньому, так і зовнішньому продовольчих ринках, що є особливо актуальним в умовах вступу України до ЄС. Це потребує системного оновлення і розвитку матеріально-ресурсних засобів, які споживаються у суспільному виробництві аграрної сфери та раціонального використання й охорони земель в Україні.

Внаслідок інтенсифікації, нераціонального землекористування рівень антропогенного впливу на земельні ресурси наблизився до критичного і загрожує незворотними наслідками. Водночас розвиток ринкових відносин в Україні вимагає механізму інвестиційного забезпечення аграрного виробництва, що передбачає пошук джерел фінансування та кредитування.

Систему механізмів фінансування інвестицій можна представити як ефективне поєднання форм, методів та важелів мобілізації власних коштів, мобілізації позикових коштів та мобілізації залучених коштів. Важливу роль у формуванні інноваційно-орієнтованої економіки відіграє держава через прямі бюджетні інвестиції. Так проектом бюджету на 2018 рік підтримка агропромислового комплексу складає всього 7,3 млрд грн. До того ж спецдотації тваринникам, які нині переживають не найкращі часи мають скоротити з 4 млрд до 2 млрд. гривень, хоча з урахуванням відкриття нашого ринку для європейських товарів підтримка має бути набагато вагомішою. Адже в ЄС сільське господарство отримує 50 % дотаційного бюджету, а це сотні мільйонів євро.

Система державного регулювання (податкове регулювання, захист інвестицій, заохочення інвестиційної активності, регулювання участі інвесторів), від якої багато в чому залежить інвестиційний клімат у країні, покликана забезпечити ефективне функціонування механізмів інвестування.

Механізми інвестування, як і система державного регулювання, існують незалежно

від конкретного підприємства. Проте кожен суб'єкт господарювання сам вирішує, які саме механізми використовувати і в якому поєднанні при інвестуванні конкретних варіантів свого розвитку.

Як свідчить міжнародний досвід, умовою активного функціонування ринку земель, що, в свою чергу створює можливості для залучення інвестицій та розробки адекватних механізмів кредитування з метою формування здорової економіки України є існування ефективного іпотечного ринку, що передбачає наявність земельних (іпотечних) банків, бірж тощо. У розвинених країнах світу земля є заставою під довгострокові, дешеві кредити для сільськогосподарських підприємств. В Україні цей досвід майже відсутній.

В європейських країнах іпотечні банки є кредитними інститутами приватного права, діяльність яких направлена на надання позик під заставу земельних ділянок і випуск боргових зобов'язань. Законодавство Чехії та Словаччини передбачає застосування так званої «стіни захисту», яка означає чітке відокремлення в середині банку активів, пасивів і всіх операцій пов'язаних з іпотекою, від інших видів його діяльності. В Угорщині державний земельний іпотечний банк фінансує тільки довгострокові кредити. У країні було створено земельний фонд, який викуповує земельні ділянки у громадян, що одержали їх у держави в результаті роздержавлення (паї) і не бажають на них працювати та заставлені сільськогосподарські угіддя іпотечного банку, бо він не займається агропромисловим виробництвом. Як правило при викупі у банку земель, земельний фонд уточнює їхню оцінку, в результаті чого кредити можуть бути збільшені або зменшені. У Польщі функціонуючі іпотечні банки встановлюють межу для індивідуального кредиту в розмірі 80 % заставної вартості земельної ділянки.

Дослідження й узагальнення практики землекористування та землеволодіння, що сформувались до теперішнього часу на теренах ЄС, показує, що розвиток земельно-майнових відносин багато в чому обумовлений своєчасним завершенням дієвої інституціональної бази, зокрема законів, що регулюють процеси іпотеки й застави земель сільськогосподарського призначення.

В Україні з прийняттям нового Земельного кодексу визначилася земельна політика держави, яка концентрується на остаточному розв'язанні проблем розвитку відносин власності на землю, формуванню цивілізованого ринку земель, розвитку іпотечного кредитування, удосконалення системи земельних платежів, підвищення ефективності управління земельними ресурсами, поліпшення організації державного контролю за використанням і охороною земель.

Отже, земельна іпотека є необхідною в плані можливості залучення коштів для агропромислового виробництва. Потреба для аграріїв в одержанні довгострокових кредитів давно є наболілим питанням, адже саме вони – необхідна вимога для розширення сільськогосподарського виробництва й оновлення капіталу, для забезпечення сталого розвитку галузі. Земля, як гарантована застава, могла б стати фактором, який впливає на рішення кредитора про надання коштів виробникам. Проте на відчуження земель сільськогосподарського призначення накладено мораторій до 2019 року, тому навіть після його скасування потрібен буде час для встановлення рівноваги попиту і пропозиції на ринку землі, що призведе до формування реальної ціни на земельні ділянки, в тому числі при використанні їх як предмета застави.

Слід зазначити, що на відміну від сільськогосподарських угідь землі несільськогосподарського призначення вже залучені до економічного обороту, в тому числі й до здійснення іпотечних операцій з ними.

Отже, на основі вивчення сучасних ринкових тенденцій можна стверджувати, що формування дієвого ринку землі потребує значних інвестиційних потоків, а вони можливі лише за умови розвитку середньо- і довгострокового капіталу, в тому числі на основі іпотеки. Ринок земель створює можливості для великих інвестицій, а тому розробка адекватних механізмів кредитування повинна стати джерелом формування здорової економіки України.

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ	
Мельник Ю.М.	327
ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ МАЙНА В УКРАЇНІ	
Тарасова О.В.	329
ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	
Стасюкова К.В., Головаченко Л.М.	331
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ ДОВКІЛЛЯ	
Маркова Т.Д.	332
АВТОМАТИЗОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	
Пчелянська Г.Б., Пчелянський Д.П.	333

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

СУЧАСНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК У СВІТЛІ ТЕОРІЇ ЦИКЛІВ М.Д. КОНДРАТЬСЬВА	
Ткачук Т.І., Павленко Г.М.	334
НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ	
Криницька О.О., Бондар К.С.	335
ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ, ЇХНЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СПОСОБИ ОТРИМАННЯ	
Руммо В.В.	337

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ПАРТНЕРСТВО УКРАЇНА – НАТО: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Ангелов Г.В., Соловей А.О., Ботіка Т.С.	338
ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬСТВОМ	
Ангелов Г.В., Іванов Є.В.	339
ІСТОРИЧНІ РЕАЛІЇ МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ	
Соловей А.О., Ботіка Т.С.	341
ПОЛІТИКА НАЦИСТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ЩОДО СІМ'Ї	
Дмитрашко С.А.	342
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА СТУДЕНТАМИ ОНАХТ, НА ПРИКЛАДІ ФАН-ТВОРЧОСТІ	
Дружкова І.С.	344
ДО ПРОБЛЕМИ ОНТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ МЕДІА	
Пурцхванідзе О.В.	346
СПЕЦИФІКА ПОСТНЕКЛАСИЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ЗНАННЯ ТА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ІНЖИНІРИНГУ	
Лар'яновський І.С.	348
СІМ'Я ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ	
Мамроцька О.А.	350
МІСЦЕ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНІЙ ПСИХОЛОГІЇ	
Черняк Г.А.	351
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОГНІТИВНІ НАВАНТАЖЕННЯ НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ	
Черняк Г.А.	353
ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ДЕКОМУНІЗАЦІЇ	
Шишко О.Г.	354
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В ПРОЕКТІ ТРУДОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	
Самокиш В.П.	356
МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РЕЖИМИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУЧАСНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД	
Осадча І.А.	358
ДЕПУТАТСЬКА НЕДОТОРКАНИСТЬ ЯК ОДНА З ОЗНАК ПРАВОВОЇ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ	
Орлова В.О., Жигайло П.О.	359